

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänekannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 11.

TIISTAINA, MAALISK. 18 P — TUESDAY, MARCH 18.

1919—Yhdeksäs vuosikerta.

Mietelmiä

Olen monasti ajatellut kirjottaa ajatuksiani ja mielipiteitäni paperille. Mutta se on aina jäänyt alkamatta. Totta kyllä, olen joskus istunut pöydän ääreen, ottanut kynää ja paperia, mutta sanoja, joita olisin kirjoittanut, niitä ei ole ollut.

Elkö ole ollut kirjottamista — kaikki hyvin? Niin ei kumminkaan ole. Paljo olisi sanomista ja puhumista, mutta koska en ole mikään kirjailija, niin en voi sitä tehdä. Koetan nyt, koska sain Toverittaren käsini, kirjottaa siihen joitakin rivejä.

Tervehdin Toveritarta, sen jaloa työtä ja sen lukijakuntaa. — Me työläisnaiset olemme yksi rengas työväen suuressa ketjussa. Siis meidänkin on herättävä, pysyttävä heillä ja valvottava niitäkin, jotka vielä vanhoillisuuden unta unuvat. Siis täyttämään velvollisuuksemme! Ajan ratas pyöri lakkaamatta ja meidän on seurattava mukana, pidettävä silmät auki, tai muuten se murskaa meidät allensa. Ja tahdommeko me kuolla? Ei! Vaan pyrkiä eteenpäin, taistellen, uhraten, saavuttaaksemme ihmisluonnon vapauden. Rientäkäämme vain eteenpäin siskoina luokkahengen eläydyttämää, voittamaan vastuksia. Mitä suurempia vastuksia me voitamme, sitä rohkeemmin me vain astumme eteenpäin, luomaan uutta yhteiskuntaa yhdessä miesten kanssa.

Muistellusemme kansasiskoja ja veljiämme Atlannin toisella puolen, jotka ovat uhranneet elämänsä ja verensä aatteemme puolesta, sortajamme murhaamina, jonka veitsi ei vielä kukaan ole kulvunut työläisten verestä, miksi ei mekin täällä voisi jotain tehdä, jotain uhrata? Me naiset olemme heikkoja, mutta samalla voimakkaita. Miksi meidän pitäisi väistyä, pysyä syrjässä kaikesta joka on kodin ulkopuolella? Henkemme paa, leikkaa, mekin haluamme tietää jotain muutakin kuin kotilaskareita. Me tahdomme oppia, katsoa läpi sen valhekuoren joka peittää elämää ja paljastaa se kaikessa alastomuudessaan. Meidän tulee uskaltaa katsoa sen kurjimpaan soppeen, tunkeutua pohjakerroksiin asti ja vetää päivänvaloon sen kamottava kurjuus. Elämä on suuri kirja, päivät siinä lehtiä. Jokainen päivä tuo jotain uutta, opittavaa ja ajattelemisen arvoista. Meidän ei olisi kulutettava päivämme turhuuteen.

Totta on, että työläisnaisella ei tahdo olla aikaa muuhun kuin työhön. Olojen täytyy muuttua sellaisiksi, että kansalla on kyllin aikaa kehittää itseään ja kasvattaa lapsistaan kunnon ihmisiä ihmistunteineen. Kuinka voi nykyajan äiti opettaa ja kasvattaa lastansa muuten kuin samalla tavalla kuin itseäänkin on opetettu? Nuo pienet ihmistaimet saavat pölmää kodin ulkopuolelta kaiken senkin mikä on kaikkea muuta kuin hyvää.

Jospa niitä äitejä olisi vain enemmän, jotka voisivat antaa lapsilleen tervettä oppia, kasvattaa heidän puhtaan mielen ja opettaa heidät rakastamaan kaikkea hyvää. Jospa äidit voisivat antaa lapsilleen tiedon evä-

:: Vapaussankarien sanoma ::

Minä istun ihmisten joukossa ja liikkeen vilinässä, mutta tunnen silti olevani yksin, sillä ympärilläni olevat eivät ole tovereita.

Usein elän omassa ajatusmailmassani, tuntematta aina mitä ympärilläni tapahtuu. Usein tuntuu kuin heräisin unesta meluisaan pyörteeseen, ja niin teen juuri nytkin.

Ajatukseni liitivät kauas — liitivät Suomeen, tuonne siskojen ja veljien taistelumaahan, kyynelien ja tuskan maahan... Seison hautausmaata katsellen, tai yksi suuri hautahan siinä on, jossa kepit ja tuohipalaset kohoavat toinen toisensa viereissä. Puistattaen muistelen mitä nuo merkit kertovat. Tuo suuri hautausmaahan kahden tuhannen punakaartilaisen ikuinen lepokammio. Siihen on heidät suljettu yhteen hautaan alastonna ja ilman arkuja. Koko elämänsä orjina raatoivat ja kuolunaan viimeinen vaatteriekalekin riistettiin yltä. Kuin koiranraadot heidät maahan kuopattiin. Siinä lepäävät he — toverit taistossa ja toverit kuolossa.

Autio ja hiljainen on seutu.

Minä ummistan silmäni lujemmin ja muistan nuo monet eloisat silmät, jotka nyt ijäksi sammuivat, nuo monet elämänhaluiset jäsenet, jotka nyt ijäksi ovat kangistuneet.

Oi surullinen totuus!

Kuinka ihanasti kevätaurinko paistaa, se lämmittää ja sulattaa lumen, se pehmittää rautaisen maan, mutta yhtä se ei kykene sulattamaan: porvarien raudanvalua sydäntä. Kuolon kaamienden keskellä he riemuitsevat

Työläistoverittarille ja tovereille

Luokka-asemastaan selvillä olevat työläiset tietävät mikä mahattava tietoisuuden levittäjä on työväestön oma sanomalehdistö. Mutta meissä työläisissä löytyy paljon semmoisia jotka eivät vielä tunne asemaansa.

Meidän, jotka jo sen tunnemme, tehtäväksi kuuluu koettaa saada heidätkin sen tuntemaan. Tässä tehtävässämme on meillä paras välikappale oma sanomalehdistö. Tämän tehtävän edistämistarkoituksessa työläisnaisemme keskuudessa on tämä maaliskuu omistettu

Toverittaren levittämiseksi.

Toveritar on ainoa suomalainen sosialistinen naisten lehti koko Yhdysvalloissa ja kuitenkin Toverittaren tilaajajoukko on sitä kun he lähtevät purjehtimaan elämän myrskyiselle utapalle ja jospa he voisivat varottaa heitä siellä tulevasta turman paikoista, niin ei niin monen elämä särkyisi eikä tarvitsisi sitten kuluttaa nuorta elämänsä menetetyin toivein.

Mary L.

— nuo villit koirat.

Tuuli soittaa kevään riemu-lauluja noille murhatuille vainajille. Mutta murhaajia ei liikuta niiden ihmisolentojen menetetty elämä, ei jällelle jääneiden valitus ja tuska.

Näitä miettien tuntuu kuin maan alta pyrkisi ilmoille nyyhkytys, ikäänkuin vainajat itkisivät ihanan kevään koittaessa, josta he eivät voi nousta nauttimaan. Taistelu kaipaisi vielä heitä, kaipaisi heidän hirtittäviä todistuksiaan, mutta he eivät voi nousta enään puhumaan.

Voimakkaampana kohoaa nyyhkytys.

Onko tuo totta, vai haavettaako?

Multa liikkuu, alastomat luurangot alkavat paljastua, kohoavat hiljalleen maasta ja huutavat — huutavat nälästä, tuskasta, omaistensa kärsimyksistä ja kaihoista.

He itkevät poljettua oikeuttaan, vaikertavat ihmisyyssaatteen sortoa. Korottaen äänensä he huutavat murhaajilleen kostoa ja jällelle jääneille tovereille käskyn:

”Oi, siskot ja veljet, ottakaa meidän hukattu sielumme, meidän riistetty elämämmme ja rynnistäkää tuhatvoimaisina eteenpäin!”

”Ottakaa oikeus, joka meiltä aseilla riistettiin! Tuomitkaa sortajat ja murhaajat totuuden vaalalla, joka ei oikeuden kanssa vielä ole tasapainossa ollut!”

”Sovittakaa pienten orporaukkojen nälkä ja katkerat kyynelät!”

(Jatkoa toisella sivulla)

pieni verrattuna toisiin lehtiimme. Se voisi olla ainakin puolta suurempi jos naisemme käsittäisivät lehdensä todellisen merkityksen. Siksi miehenkin on nyt tänä erikoisena ryntäyskulkautena astuttava tarmokkaasti auttamaan punaista naisarmeijamme. Toveritar on nyt liian pieni niiden asioiden tulkinnalle, joita naisemme välttämättömästi kaipaavat ja tarvitsevat. Mutta ennenkuin sitä voidaan suurentaa täytyy sen tilaajamäärä olla vähintään

Kymmenen tuhatta,

joka tällä erikoisryntäyksellä onkin tarkoitus saavuttaa.

Nyt ei siis muuta kuin rivit eheäksi ja kaikki rintamaan!

Toverittaret ja toverit kaikkialla koko Yhdysvalloissa! Kaikki yhteistyöhön Toveritarta levittämään! Tunnuksenaamme olkoon: Toveritar jokaiselle suomalaiselle naiselle Yhdysvalloissa.

Toverillisesti,

Länsipiirin Piiritoimikunta,

Ketta E. Jääskeläinen, siht.

Työmies ja Raivaaja julkaisee tämä.

Kuuluuko farmari omistavaan luokkaan?

Vältetään usein niinkin, että farmari luokka-asemansa puolesta kuuluu omistavaan luokkaan. Koettaakamme hiukan tutustua tähän asiaan.

Suurin osa meistä Canadian aavikko-farmareista on tullut tänne ilmaan pääomaan. Meidän on täytyntä laittaa huoneet ihmisilä varten sekä eläimä varten. Herrat pääoman omistajat ovat hyvin aullita antamaan velkaa rakennuksilä, karjilä ja koneilä varten, joten heti maalle tultuamme joudumme suurempaan tai pienempään velkaan. Jo heti alkuvaiheilä tehdessämme joudumme omistavalle luokalle kaikista vähimmäisessä laskussa \$3000 velkaan. Farmari saa halutuunsa 160 ekerilä maata, jonka päällä hänellä on velkainen karja ja rakennukset. Mitä hän tuosta omistaa? Vain velkakirjat. Rähankorkoa saa farmari maksaa 10 prosenttia, joten jo yksinään korko tekee vuodessa satoja dollareilä menoja muiden menojen lisäksi. Eikä aavikko-farmarilkaan saa ensi vuotena maastaan suurta satoa.

Kun farmari kuvittelee itsensä omaisuuden omistajaksi, narraa hän itseensä. Hän on vain omistavan luokan renki, sen velkoorja.

On paljon vuokratiljelijöitä, joille herrat pääoman omistajat antavat kaikki velaksi, pienimmästä esineestä alkaen. Voipiko heistä puhua omistavasta farmariluokasta, itsenäisistä farmareista? He vain käyttävät noita tuotannon välineitä eivätkä omista niitä. Tällaisen maanviljelijän suhde on maahan ja tuotannon välineisiin sama kuin katvanto- tai tehdastyöläisen suhde kalvantoon tai tehtaaseen, yhtäläisesti he kaikki luovat omistavan luokan välineillä rikkauksilä omistavalle luokalle, itse saaden siitä juuri sen verran, että pysyvät tuottokuntoisina.

Eihän höyrylaivon käyttäjä kuvittelee omistavansa sitä höyrylaivota, jota hän käyttää. Työläinen ei voi nykyisen järjestelmän valitessa omistaa edes omaa kahta kättänsä, joita hän sivullaan heiluttelee, sillä omistava luokka omistaa nekin valitsemansa yhteiskuntajärjestelmän kautta. Me vähävaraiset, palkkoorjuudesta ”itsenäisiksi farmareiksi” siirtyneet työnraatajat, emme ole yhtään vapaampia kuin muutkaan työläiset, me emme ole itsenäisempiä, emmekä rikkaampia, vaikka velkakirjoissamme onkin tuhansien dollarien numeroita. Me emme kuulu omistavaan luokkaan luokka-asemamme vuoksi, vaan työväenluokkaan ja työväen luokkaetujen kanssa on meidän yhdistettävä pyrkimyksemme parantaa asemaamme. Meidän etuistamme kuuluu yhtäläisesti kuin palkkotyöläisillekin, kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän kukistaminen ja sosialistisen yhteiskunnan tilalle rakentaminen. Meillä ei ole muuta menettävänä kuin kahleemme.

Mike West.

Kun Antistheneelta kysyttiin, mikä oppi on kaikista tärkein ihmisen elämässä, niin hän vastasi: ”Olla oppimatta sitä, mikä on turhaa.”